

Ziektebeeld: sportletsels

13 Met dienstenfiches :
Psychiatrie en Kinderpsychiatrie

17 Communicatie arts-patiënt
beïnvloedt het internetgedrag

WIN
een exemplaar van

'HET BOEK
VAN LEVEN EN DOOD'
Zie p. 20

Communicatie arts-patiënt beïnvloedt het internetgedrag

In zijn rapport 'The social life of Health Information, 2011' stelde het Pew Research Center vast dat artsen, verpleegkundigen en andere 'health professionals' voor de meeste Amerikanen nog steeds de eerste keuze zijn wanneer ze gezondheidszorgen nodig hebben. Van de 3001 respondenten, die tussen augustus en september 2010 werden geraadpleegd, heeft 74% toegang tot het internet. Daarvan heeft 80% online informatie opgezocht over uiteenlopende gezondheidsonderwerpen.

Steeds meer mensen met toegang tot het internet - en dat is vandaag ongeveer 78% van de Belgen (Eurostat 2010) - gaan er op zoek naar gezondheidsinformatie. In een tijd dat de zogenaamde 'empowered patient' bijna een trendy term is geworden, zouden we dit als positief kunnen beschouwen. Meer kennis over zijn gezondheidssituatie kan van de burger in de gezondheidszorg een partner maken. Dat is op zich niet onbelangrijk wanneer men weet dat talrijke ziektes het gevolg zijn van het gedrag van de mensen zelf. Preventie betekent dan noodzakelijkerwijs betrokkenheid en daarbij is duidelijke en correcte informatie een belangrijk sleutelement. Dat is natuurlijk juist een zwak punt van het informatie-aanbod op het internet vandaag. De website van het persagentschap Reuters maakte begin

januari van dit jaar nog melding van een onderzoek van de London School of Economics: 12.000 mensen in 12 verschillende landen in de wereld werden ondervraagd en slechts 1 op 4 met toegang tot het internet checkte de bron van het gezondheidsadvies dat op het internet werd gegeven. We kunnen ons daarom vragen stellen bij deze trend wetende dat er nauwelijks enige selectie is van het informatieaanbod op het internet en dat verkeerde of tendentieuze informatie voor een patiënt gevaarlijk kan zijn. Daarenboven is er nog steeds sprake van een *digital divide* - de kloof tussen wie wel en wie niet toegang heeft tot het internet - en is niet iedereen in dezelfde mate in staat om de voordelen van het internet te maximaliseren (Hargittai, 2002). Artsen getuigen er vandaag steeds vaker van dat hun patiënt

met een internetoutputprint naar het consult komt - al durft niet elke patiënt zich tegenover de arts als googler te outen (Donnelly et al., 2008). Onderzoek lijkt dat te bevestigen: in 2005 bediscussieerde meer dan één derde van de Canadese volwassenen gevonden internetinformatie met hun arts (Underhill and McKeown, 2008). Deze googelende patiënt is nochtans niet altijd beter in staat om tijdens het consult beter gefundeerde beslissingen te nemen over de eigen gezondheid (Kim and Kwon, 2010).

Een oorzaak?

Toch moeten we voorzichtig zijn de trend te veroordelen. Uit een onderzoek naar de motivatie van borstkankerpatiënten in de VS (Lee and Hawkins, 2010) zou blijken dat

Geraadpleegde bronnen

DONNELLY, L. S., SHAW, R. L. & VAN DEN AKKER, O. B. 2008. eHealth as a challenge to 'expert' power: a focus group study of internet use for health information and management. *J R Soc Med*, 101, 501-506.

ECKLER, P., WORSOWICZ, G., M. & DOWNEY, K. 2009. Improving Physician-Patient Communication. In: PARKER, J. C. & THORSON, E. (eds.) *Health Communication in the New Media Landscape*. New York: Springer.

HARGITTAI, E. 2002. Second-Level Digital Divide: Differences in People's Online Skills. *First Monday [Online]*, 7. Available: http://www.firstmonday.org/issues/issue_7_4/hargittai.

HOU, J. & SHIM, M. 2010. The Role of Provider-Patient Communication and Trust in Online Sources in Internet Use for Health-Related Activities. *Journal of Health Communication: International Perspectives*, 15, 186-199.

KIM, K & KWON, N. 2010. Profile of e-Patients: Analysis of Their Cancer Information-Seeking From a National Survey. *Journal of Health Communication: International Perspectives*, 15, 712 - 733.

LEE, S. Y. & HAWKINS, R. 2010. Why Do Patients Seek an Alternative Channel? The Effects of Unmet Needs on Patients' Health-Related Internet Use. *Journal of Health Communication: International Perspectives*, 15, 152 - 166.

TUSTIN, N. 2010. The Role of Patient Satisfaction in Online Health Information Seeking. *Journal of Health Communication: International Perspectives*, 15, 3 - 17.

UNDERHILL, C. & MCKEOWN, L. 2008. Getting a second opinion: Health information and the Internet. *Statistics Canada*.

het belang van correcte online gezondheidsinformatie toeneemt naarmate de klassiek informatiekanaal hen die informatie niet aanbieden. De mate waarin de zorgverstreker inlevingsvermogen toont en de *quality time* die hij aan de patiënt besteedt, zou zelfs omgekeerd evenredig zijn met de mate waarin die patiënt voor het internet kiest als voornaamste informatiebron (Tustin, 2010). De patiënt zou zich meer storten op het internet naarmate de zorg minder op de patiënt zou zijn afgestemd (Hou and Shim, 2010).

Er kunnen ongetwijfeld veel vragen worden gesteld bij het huidige internet als informatiebron voor patiënten, maar het rapport van het Pew Research Center toont aan dat dit niet betekent dat de rol van de arts als expert is uitgespeeld; de nieuwe media vervangen de arts niet (Eckler et al., 2009). Zorgverstrekkers blijven de primaire informatiebron inzake gezondheidscommunicatie, maar de mate waarin hun patiënten informatie opzoeken op het internet kan misschien in een aantal gevallen te maken hebben met een patiënt-arts communicatie die niet helemaal volmaakt is.

Dus:

1. patiënten zullen hoedanook, en méér en méér, internet gebruiken als een bron van medische informatie;
2. het internet vervangt echter niet de zorgverstreker,
3. een goede arts-patiënt communicatie blijft daarom cruciaal.

En is dat niet de logica zelf?

Edgard Eeckman

Reageren?

Mail naar
edgard.eeckman@uzbrussel.be